

Szerkesztési iroda:

főtér, Szabó-féle ház 1-ső emelet,
hova e lap szellemi részét illető közlemények
intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert ke-
zektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

főtér, **Bettelheim testv. könyvker.**
hova e lap anyagi részét illető közlemények,
(előfizetési pénz, kiadása körüli panaszkok, hirdet-
mények) bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
3 hónapra 3 frt. 75 kr.
Hirdetmények díja: 4 hasá-
bos petit-sor egyszeri hirdetésnél 6, és minden
következőknél 3 ujkr számított. Terjedelmes
hirdetések többszöri beiktatás mellett kedvezőbb
feltételek alatt vétetnek fel. Bélyegdíj külön 30
ujkr. Magánvita 3-hasábos petit-sor 15 ujkr.

Arad, okt. 9-én.

Historia est testis temporum et
lux veritatis.

Ciceronak e nagy szavai arra emlékeztetnek, hogy azoknak, kik a néptől engedel-
mességet követelnek, előbb a törvényt és a
történelmi jogot tisztelniük kell.

Nálunk a tényleges hatalom el akarja tö-
rölni azon törvényt és történelmi jogalapot,
mely megmáshatlan és eltörölhetlen.

Nem tiszteli sz. István koronáját, nem
Erdély unióját, még most is sz. István biro-
dalmának szétdarabolásán mesterkedik.

Hogy Erdély mindig Magyarország kie-
gészítő része volt, azt mondanunk is fölösle-
ges. Ugyanazon törvények szerint, s hasonló
szervezetű törvényhatóságok által kormány-
oztatott; de másfelől országos végzemények
mutatják, hogy vajdái és küldöttjei által részt
vett a magyar országgyűlésben; az erdélyi
nemeselek Magyarország egyéb nemeseivel
egyenlő jogok- s kiváltságokkal éltek: s
ugyan ezen módon maradt Magyarországhoz
csatolva egész a Zápolyák koráig.

Hogy Erdély miként maradt János ki-
rálynál — a közte s I. Ferdinánd köz
1538-ban Nagyvárdon kötött béke által, Ma-
gyarország tetemes részeivel, — miként jutott
halála után Izabella királynénak s fiának, Já-
nos Zsigmondnak, azután pedig más, magyar-
országi vagy erdélyi származású fejedelmek-
nek, a magyarországi kapocs-kötések és
szövetségek általi fentartása mellett: a törté-
nelem, a szerződések és törvények tanusítják.

A szerződések közül szükségesnek lá-
tunk néhányat idézni.

Az I. Ferdinánd és János király között
kötött béke-okmány 7-dik pontja azt mondja,
hogy:

„a mit kiki Magyarországon jelenleg bir,
azt birja azontul is. Szlavónia, Horvát- Dal-
mátország Ferdinándnak jut, Erdély János
hatalmában marad, míg él; halála után, akár
marad fia akár nem, az összes magyar biro-
dalom minden tartományaival Ferdinándra,
vagy halála esetén királylyul választandó
fiára, s ennek halála után, törvényes fiutódára,
s ilyesek nem léteben, Károlyra és törvényes
fiörökösre száll; ha Károlynak fiagva
szinte megszakadni találna, János fiait és örö-
köseit illesse a korona; s ezeknek is kihalásá-
val, az ország rendei királyt szabadon választ-
hassanak magoknak.“

Egy másik szerződés 1595. jan. 28-án
Prágában Rudolf és Báthory Zsigmond közt
kötött, melynek második cikkelye azt ren-
deli, hogy: „Báthory Zsigmond és fiörökösai Er-
délyt, a magyar korona felsőbbsege alatt s es-
küvel fogadott hűségben a magyar király iránt,
de hűbéri kötelezettség nélkül, birják, oly kiter-
jedésben, minőben azt János Zsigmond és
Báthory István s Kristóf birták vala. Ha Zsig-
mond fiörökös nélkül találna kimulni, vagy fi-
magvának kihalása esetén, Erdély visszazáll-
jon a magyar koronára, s mint a magyar bi-
rodalom kiegészítő része, erdélyi születésű vaj-
da által kormányoztassék.“

A harmadik a bécsi békekötés, (1606.
jan. 15-én) melyben ily alakban állapítatik
meg a két testvérhon közötti viszony: „Boes-
kay Erdélyt fejedelmi joggal és czímmel bir-
ja, Magyarországon mind azt, mit Báthory
Zsigmond birt vala. Erdély szálljon vissza a
magyar koronára, melynek kiegészítő része,
ha Boeskay fiörökösök nélkül találna kimul-
ni: mit a fejedelem, rokonai, az erdélyi ren-

dek s várnagyok hit alatt, és oklevelileg vall-
janak. A magyar felsőség elismerésül Boes-
kay évenként tiszteletdíjt küldjön a király-
nak; az általa veretendő pénzek egyik lapján
a király mellképe legyen szemléltető, s az
erdélyi rendek követek által megjelenjenek a
magyar országgyűlésen.“

A negyedik a Bethlen Gábor, és II. Má-
tyás között létre jött egyezkedés, mely azt
tartja, hogy: „az erdélyi rendek fejedelmvá-
lasztási joggal birnak; fejedelem és rendek
nem fogják a magyar koronától elvonni . . .
az Erdélyhez kapcsolt részekkel csak azon
joggal fogják birni, melylyel azok a király
eldődei által adományoztattak.

De a szabad fejedelmválasztás joga,
csak addig tartandónak nyilvánított, míg
isten kegyelméből Buda s Eger a törökök
hatalmából ki fog szabadíttatni: kiszabadít-
tatvau pedig, Erdély a kapcsolt részekkel
visszamenjen a régi állapotba, a mint a régi
királyok idejében királyi tisztségek által kor-
mányoztatott.“

Továbbá a magyarhonnali szorosabb
kapcsolat s egyesülés ohajtását fejezi ki már
azon oklevél is, mely 1688. maj. 9-én szer-
kesztetett, midőn I Lipót s örökösei Erdély
védurail fogadtatának el: „Erdély visszatér
Magyarország királyához, melytől az irigy
sors, s egyesek vakmerényei különválaszták,
és elfogadja I Lipót magyarországi örökös
király, s utódai, a leendő magyarországi örö-
kös királyok, atyai és hatalmas oltalmát, a
rendek köz megegyezéséből . . .“ Ugyan ezen
hódolatot Lipót elfogadta, mint magyar ki-
rály, a mint azt az Erdélynek 1691-ben ki-
adott hitlevél bevezető szavai tanusítják.

A Lipótféle hitlevél bevezetésében, mely
1693-ban az erdélyi kormányzó számára uta-
sításul kiadott, hasonló értelemben ily sza-
vak állanak: „Miatán isten akaratának tet-
szett Erdélyt, Magyarország legrégibb tagját,
mely töle az idők viszontagságai által elsza-
kasztták, a mi kedves fiunk . . . és utóda-
ink, Magyarország királyai törvényes ural-
mának utólag visszaadni.“

Itt ismét következik Mária Teréziának
az 1741: 18. 1. §-ába ígatott és megdönthet-
len elismerése: „hogy Erdélyt, mint a ma-
gyar szent koronához tartozót, mind ő maga,
mind utódai, mint Magyarország királyai, bi-
randják és kormányzandják;“ mit az 1792:
11. ismétel.

Ily erős törvények szólanak a mellett,
hogy Erdély a magyar szent koronávali ösz-
szefüggés viszonya ezen egész korszak alatt
jogilag soha teljesen fel nem bomlott, habár
azt a fejedelmek vagy a török hatalomtöli
függés miatt, vagy egyéb okokból, gyakran
mellőzték; de megtartá azután is saját jogát
és saját külön közigazgatási rendszerét.

Hogy pedig Erdély valósággal a magyar
koronához visszaesatoltatott, bizonyítják az öt
századi szakadatlan gyakorlat által megala-
pitott s meggyökerezett, s utóbb folytonosan
békekötések s törvények által fentartott és
megerősített jogok.

És mi vádoltatunk azoktól, kik törvénye-
inket megtámadják, és csak azért, hogy jo-
gainkhoz hiven ragašzkodunk, és törvényein-
ket védjük azok ellen, kik azt lábbal tapodják.
Van-e fontosabb felségi jog a törvénytől? kik
állnak a jogtéren, azok-e, kik azt az utósó le-
helletig védik, vagy azok, kik az uniót még
most is tagadják?

M. F.

Lapszemle.

A „Donau-Zeitung“, rangjához illőleg, védi a
pápai kormánynak Locatelli kivégeztetése körül ta-
nusított eljárását, többek közt azt állítván, miszerint
Locatelli fölött csak azért is ki lehetett mondani a
halálos ítéletet, mert dühös mazzinista volt.

A „Presse“ a birodalmi tanács alsóháza elé ter-
jesztett sajtótörvényjavaslatról azt mondja, hogy az
ő benne nem igen kedvező fogalmat költött a minisz-
teriumnak a sajtószabadságra vonatkozó céljai iránt.

Ugyancsak a „Presse“-nek pesti levelezője egy
helytartósági program- és a bizottmány feloszlata-
sáról következőt ír: „A magyar helytartótanács mult
szerdán tartott ülésében, kebeléből bizottmányt neve-
zett ki, melynek feladatául tétetett, lehetőleg hamar
programot dolgozni ki, azon sine quibus non felté-
telekre nézve, melyekhez a helytartóság megmara-
dását köten di. E program ma vagy holnap elké-
szülend, és aztán ő Felsége elébe fog fölterjesztetni.
Egy on dit szerint az első feltétel az volna, hogy a
megyék alkotmányos függetlenségökben ne háborit-
tassanak, és a már feloszlattak, ismét visszaállit-
tassanak. — Midőn Pestmegye tisztikara, a helytar-
tótanács első alelnöke, Károlyi Lászlónak átnyújtotta
lemondását, ez azonnal összegyűjtötte a helyt. taná-
csosokat a fölötti tanácskozmányra, mi történjék to-
vább. Az ülésben udvari tanácsos, Havas József,
mint legidősb tanácsos, legelőbb hivatott fel vélemé-
nye kimondására. Havas ur azonban azt felelte, mi-
szerint ő ugyan ő Felségének tanácsnoka, de ha ak-
kor nem kértek töle tanácsot, midőn Pest megye mu-
nicipiumának feloszlata elrendeltetett, most azzal
nem szolgálhat. (Consiliarius a non consiliando.
Szerk.) Az alelnök ur erre, természetesen nem tudott
mit válaszolni. (Annyira szép dolgok ezek, hogy még
a „Presse“ levelezőjének szakállára sem vagyunk
hajlandók elhinni, s azért yettük ezt szemlénkbe, s
nam azon rovatba, hol rendszerint a tetteleg s ha-
zai mozgalmakat regisztrálni szoktuk.

Minthogy már benne vagyunk a lapforgatásban,
vessünk egy pillantást a „Fortschritt“-be is. Nem kell
messze mennünk. Mindjárt az első cikk első sorai
megnyugtának bennünket az iránt, hogy a „Fort-
schritt“ utósó találkozásunk óta, logikájában semmi
„Fortschritt-et“ sem csinált. „Compiegne“ feliratu ve-
zércikkében ugyanis, bevezetéstül a „Rajna és Visztu-
la“ című röpirat fölötti elmélkedéseikhez, a porosz-fran-
cia szövetség lehetlensége iránt így vigasztalja ma-
gát: „Ausztia és Franciaország első Napoleonnak
Luiza Mária főhercegnővel házassága által nem let-
tek baráttibbakká: miért kellene egy német uralko-
dónak a mostani Napoleonnal való momentán összejö-
veteléből magukat bensőbb viszonyoknak kinőniök?“
Elég is ebből ennyi.

A lapunk két utóbbi számában „Még egy ki-
sérlet“ bevezetéssel közölt három nyelvű „közlemény
a népekhez“ eredetét, derék szomszédunk, a temes-
vári „Grenzbote“ ekép találgatja: Valami disponibi-
lis hivatalnok, kit önkénytelen nyugalmozottságában a
nagy Perthaler babérai aludni nem hagynak, — valami
alárendelt bureaujáró, ki szeretne kaputgallérán egy
második csillagot feltűnni látni, ki a tél beálltával
jótékony remunerationra ohajtana szert tenni, azon né-
pek felvilágosítására adja fejét, kik itt lenn a Duna-
mentén, egymást ütök. De e munka, számára, nem
csekély feladat. Hogy csepegtessen ki azon tentatar-
tóból, melybe évek óta tollát, csak e stereoty beveze-
tésekért mártogatta: „In Erledigung“, „In Beant-
wortung der Note“ stb., a kitűzött cél nagyságának
megfelelő exordiumot? A „schimml“-hez szokva,
(a deák similis-ből rontott műszó, melylyel a hason-
esetekre alkalmazható mustra-fogalmazásokat jeleztek
a bach-huszárok) a veres plaibászhban keresi menedé-
két. Az ugynevezett „közlemény a birodalmi tanács-
hoz“ból a velős mondatok, minő a mágnsok és fő-
papok hálátlansága felőli, mely egyszersmind a meg-
szürkült bureaucrata, most ifju publicista határozot-
tan kifejezett izlése felől bizonytságot tesz, kijelöl-
tetnek. Igen gyöngé, vagy kevesbé határozott tételek-
nél egy pár árnyhuzással utánsegítve, az egész az el-
nyomott nemzetiségek iránti rokonérzelem levélvel
leöntetik, és az arcz verejtékével eként bevégzett
munkát tetszetős, gögösen-szerűen mosolylyal nyuj-
tatik át a hivatalfőnöknek“, s így tovább.

A „Pesti Napló“ okt. 8-ki számában Szalay
Lászlónak lapunk 54. és 55. számaiban ismertetni
kezdett cikksorozatának III-ka jelent meg, mely
tartalmazza a már említett frankfurti kormánybizto-
sok megbízó levelét a német parlamenthez, a bizto-
sok hatáskörét közelebbről körülíró kinevezését, és

a minisztertanács által ezek számára készített alaputastást, melyet egész terjedelmében közlünk:

„Európa jelen viszonyaiban a frankfurti német gyűlésen az ausztriai birodalom sorsa döntethetik el, s azért a német gyűlés határozatait Magyarországot a legközelebről érdeklik. Szükségesnek véli ennélfogva a miniszterium, kormánybiztosokat küldeni Frankfurtba, következő utasítással:

1) Jelentsék ki Magyarország rokonszenvét a német elem, mint a civilisatio eleme iránt, és iparkodjanak a németeket arról meggyőzni, hogy Magyarországban és egy erős magyar nemzetiségben fogják találni a lehető eventualitásokban a legjobb és legbiztosabb szövetségest.

2) Magyarország egyedül a magyar nemzetiség kifejtett uralma alatt lehet erős, Európa előtt jelentékeny, és Németországnak hasznos testvéri szövetségese; hasson azért a küldöttség oda, hogy ezen vezéreszmének befolyása alatt alakuljanak a frankfurti gyűlés mindazon határozatai, melyek az ausztriai birodalom, és illetőleg Magyarország irányában hozatnak.

3) Magyarország a német elembe bele nem olvazhat, mert akkor organicus erejét vesztené el, melyet a magyar nemzetiség ad neki; és egy, minden erő nélküli korcs nemzet, nemcsak Németországnak semmi erőt nem kölcsönözhetne, de sőt magát a hazát is tetemesen gyengitené.

4) Kedvetlenül venné Magyarország az ausztriai birodalom oly átalakulását, melynek következtében ezen birodalomnak eddig a német szövetséghez számított tartományai szláv státusokká válnának, mert ily átalakulás ezen tartományok politikai sympathiái könnyen a német nemzettől eltérő, vagy éppen ellenséges irányba vezethetvén, ez által egy oly, már jelenleg is óriás hatalomnak tulnyomó ereje növekedhetnék, melynek Európa nyugoti tartományaira terjedő befolyása Magyarországot fennállását annyira veszedelembe vetné, hogy azon esetre, ha Németország az ausztriai birodalomnak ily átalakulását önérdéke ellen létrejöni engedné, Magyarország a szövetség kötésekben támasztát a német nemzet körén kívül volna kénytelen keresni.

5) Magyarország kereskedési tekintetben Németország vámszövetségébe bele nem olvadhat ugyan, — de jelentsék ki a küldöttek az illető helyen, hogy Magyarország kereskedési tekintetben is figyelembe fogja venni azon politikai szövetséget, mely Magyarország és Németország között fenn fog állani. Gr. Batthyány Lajos.

Ezután elmondja Szalay, mikép mentek, a már anarchiában talált Bécsen át, Innsbruckba, hol „az országot felelősség mellett képviselő, folyvást a Felsőháznak személynéi közül lenni tartozott miniszter, herceg Eszterházy előtt megjelenvén, ez báró Pillersdorffot, mint az ausztriai miniszterium elnökét, küldetésükről értesítette. Pillersdorff e közleményre május 20-án ekkép válaszolt:

„A f. hó 19-én kelt becses iratra szerencsém van feleletül adni, hogy a megbízó levéllel s az utasítással, melyek a majnai Frankfurtba küldött magyar követeknek adatnak, teljesen egyetértek, s hogy nekik részemről semmi további utasításokat nem tudnék adni.

Párisból írják a „Morning Post“-nak 4-dik októberről: — az Angol, Francia- és Poroszországok között létesíthető őszinte szövetség, Európa ügyét hatalmasan előmozdítaná. El kell jönni az időnek, midőn az egységes Németországot egy porosz uralkodó fogja kormányozni, és akkor e három európai nagy nép közváltvetéssel a világ jólétének, haladásának, és szerencséjének előmozdítására igen sokat tehet. Ausztria hasznavehetlenné, és lehetlenné vált Európában, s a diplomaták Poroszra fordíták figyelmüket, vagyis azon fejedelemeire, ki most Franciaországot meglátogatja.

Rio de Janeiro, aug. 25.

A múlt hó utolsó napján, egy nagy ebéd alkalmával együtt találtam magamat az osztrák követtel, a Herr von Sonnenleitnerrel, ki az ebéd befejezte után, egészen elrészelt, kegyetlenül vezetett engem karomnál fogva, a terem egyik szegletébe, és ott ostromolt politikai katekizálásával. Minden módon iparkodott engem megtéríteni. Felhordott minden lehető okoskodást, — a mi szilárdságom megtörésére és engedékenységre vezethet. Utoljára annyira elrészelt volt a jó öreg, hogy sirni kezdett, és zokogó szavakkal mondá: emlékezzék gyermekeire! emlékezzék családjára! mert hisz ő minden viszonyaimról kimerítő tudósítással bír, — emlegeté továbbá, hogy fáj lelkének, engem jelenlegi állapotban látni, mert hisz ismereteim, — lelkületem, — tudományosságom, és isten tudja, mi minden jó tulajdonaimnál fogva, én jobb sorsra vagyok érdemes, — hogy a hazának nagyszerű szolgálatot tehetnék sat. — és hogy mind ez jobbra térőleg így történhetne, ha

nem tétováznám egyetlen egy szót, ő hozzá intézni; nem lenne szükség sem folyamodásra, sem hosszú kérelemlevélre, — elegendő lenne egyetlen szó: „bocsánatkérés a múltért!“ — Megvallom, küzdelembe került, nem engedni a kísértetnek; mert hisz a pillanat igen elmésen volt választva, egy jó lakomázó ebéd után; — azonban volt lelki erőm ellentállani, és azzal válaszolni, hogy a ki tizenkét éveken keresztül tudott szenvedni, várni és reményleni: fog reményleni és várakozni tudni továbbra is; — lelkiismeretemet anyagi csalékony jobb sorsért, avagy bármi jótékony kegyelmekért el nem árulom, és el nem adom; — mert hisz ez az egyetlen kincs, melyet annyi viszontagság közepette hiven megőrizni tudtam; nem akarom önmagam az egyetlen kincstől megrabolni, s tizenkét éves szenvedés fejében, ön magam megéssalni és lelkemet elfojtani!... Lelkem győzött a kísérteten, s azért nyugodt vagyok!

Meglehet, hogy a jövő héten a schweitzikormány peres ügyében, egy kirándulást fogok tenni a birodalom déli részébe, megkísérteni a pernek barátságos utoni eldöntését egy ottani gazdag földbirtokos ellen. A schweitz minisztertől megbízást kaptam a tárgyban, — és a köztársasági kormánynak megküldé feltételeimet azon esetben, ha az ügy perre kerülend, — hogy így mindenünk tudhassa, hogy mire számíthat. Az ügy száz-ezer pengő forint körül forog, és én tízezer pengőt kértem az ügy előmozdításáért az illető bíróságok előtt. Meglátandjuk, mi lesz a válasz? az itteni miniszter nem sokallotta követelésemet, és részéről mindent ígért. A miniszter igen nevezetes ember: báró Tschudi nevezetű, a ki az osztrák birodalomban jelenleg is bir jószágot; ő már több nevezetes munkákat bocsátott közre, a természet-tudomány és nyelvészet tárgyában.

E hó elején, az itteni leghiresebb jogtudós, ki már miniszter is volt, és ki a civil-codex szerkesztésével van megbízva, ugyancsak a házassági kérdés felett a hírlapok után, velem vitatkozásba elegyedett, és annyira megszorulva érezte magát, okoskodó cikkeim miatt, — miszerint tanácsosnak tartotta, hozzam egy magánlevelet intézni, — arra birni akarván engem, hogy a vitatkozástól elálljak, és bizonyos állításaimat visszavonjam; a vitatkozással ugyan felhagytam, mert lefegyverzetten látam magam előtt ellenfeletem, de állításaim visszavonásáról mit sem akarék tudni. Veritas disputando quaeritur, ez az én elvem, és nem félek soha a közvélemény előtt bármi vitatkozásban törvényes kérdéseket illetőleg fellépni; mert mielőtt valamit irok és közrebocsájtok, előbb tanulok, és buvárkodom az igazság elvei felfedezése végett. A jogtudós urammal tartott vitatkozásom az érintett német munka második részében német fordításban megjelend.

Kornis Károly.

Hazai mozgalmak.

A tegnapi „Sürgöny“ jó forrásból, táviratilag a következő híreket veszi:

Arad vármegye és városa feloszlatott, és kir. biztosul Hoffbauer nevezetűt ki.

Bars megye szintén felőlön oszlatva.

Kapay E. nád, előbb pesti, utóbb nógrádi volt megyefőnök, mint Pest megye számára kinevezett administrator, okt. 8-án hiteltetett meg.

Az erdélyi ideiglenes főkormányzók három napot át tanácskoztak az országgyűlést összehívó leirat fölött, a tizenkét tanácsos közül hét (magyar) a kihirdetés ellen, öt pedig (románok és szászok) mellette nyilatkoztak. A vitát Aldulianu kezdte meg, s noha elismerte, hogy a 48-ki törvények mellett az országgyűlés megtartása lehetlen, a nemzetiségek feszült hangulata miatt a kihirdetést sürgette. E felfogásban a többi románok is osztoztak. Schmidt Konrád, a magyar alkotmányt el nem ismerve, az oktob. 20-ki alap szempontjából a kihirdetés mellett szavazott. Az ülés végével egy óra hosszat táviratozott Bécsbe. Különösen kitűnt a 48-ki szentesített törvények védelmében gr. Mikó és püspök Haynald, kik Schmidt sophismáit tetelenként szétbontották és lerontották. A többség e szerint, — mint várható volt, — a 48-ki szentesített törvények mellett nyilatkozott,

s a felterjesztést ily értelemben tette meg! Ellen esetben együttesen visszalép.

Csanádmegye bizottmányi ülését f. hó 7-én tartotta.

Ez ülésnél főispán Zsivora György ő. mltga elnökölt, s a helytartósági adó-betiltási intézmény tárgyalatott, mire azon határozat mondatott ki, hogy ő Felsőházhoz orvoslás végett felirat intéztetik, a melynek szerkesztésére egy 5 tagból álló bizottmány küldetett ki.

A feliratot egész terjedelmében, valamint a végzéseket is pár nap múlva közlendjük.

Gyula városa megyei másod alispán — Karasziay István elnöklete alatt oct. 1-ső s 2-ik napján tartott tisztújító gyűlésén, rendezett tanácsot képező, következő tisztviselők választattak meg: polgárnagy Huszka József, főbíró Kis Lajos, törvényszéki tanácsosok: Popovits Ákos, Bauer Alajos, főkapitány Grünher János, főjegyző Knäifel János, Nyikora Mihály, Kis Mihály. Irnokok: Karagyéna Mihály és Chervény József, főpénztárnok: Lindenber István, Alépénztárnok: Andrassy Miklós, Gyámmok: Tormási Károly, Gyámpénztárnok: Cingulsky József, főügyész: Huszka Mihály, mérnök: Ujfalusi Gyula, Orvos: Táuber József, állatorvos: Dániel Pál, alkapitány: Gergely Ferencz, közigazgatási tanácsosok: Rakó Jakab, Bekker Antal, Pikó András, Pflaum István id.: Miskocza György.

A választás utáni este elnök alispán, szolgabíró, az ujonan választott polgárnagy, és a városi főbíró fáklyás zenével tiszteltettek meg.

Levellezések.

H.-Szoboszló. Oct. 6. — Múlt hó 30-án, midőn csekély szőlőtermésünket beszürendők valánk, jött városunkba két század lovasság. Már azt hívők, hogy ezek lesznek az oly rég várt exequenseink, míg körülményesebben megtudók, hogy ezek téli szállásra jöttek.

Nunc ad rem! A hajdukerületre az adófizetés határideje — felsőbb helyen tett közbenjárás, illetőleg ígéretek alapján, oct. 1-ére halasztatott. Elmult oct. 3-ika is, s még senki se keresett: elérkezett vele a szállásoló küldöttség is, tisztelegvén mindenekelőtt, s számot adván küldetésök czéljáról az előjáróság-nak, kérvén egyszersmind magok mellé — ki helyzetükön könyitsen — egy kvártélycsinálót, mit azonban az előjáróság határozottan megtagadott. E szerint kénytelenek voltak magok magukat elszállásolni. Másnap 300 darab gyalogság jött, a 10—12 tagból álló előposta után. Egyébiránt, az őrnagy legújabb nyilatkozata szerint, ezek csak a sistentia-képe jöttek mint rendes (!) katonák az adószedők (németül Steuereinnehmer) mellé; és csak azon esetre, ha a nép nem fizet — válnak rendetlen exequensekké. Köszönjük a vigasztalást, megnyugsunk benne. Hallomás szerint a kegyes adószedőkből még párjával is kapunk, kik biztos reményben élnek a felől, hogy, ha a nép tekintélyt parancsoló (!) alakjukat megpillantja, abban a divatos magyar atillában: kedvet kap — fizetni. Merész reménykedés. A physiognomia legbiztosabban megmutatja, ha valakinek pófája alkotmányos-e vagy nem? Pedig azt könnyen felismeri a nép is; mert tudja a farkas meséjét, ki báránybőrbe bujt! r. l.

Roman Sz. Mihály. okt. 2. Temes megyének ezen közel 2000 lelket számláló falujáról azelőtt évtizedekig sem lehetett hallani, de legújában gyakran említett, mert, mintha csak a sors eddigi mostoha hallgatását egyszerre bőven akarta volna kárpótolni, nevezetes mozzanatok tanyájává varázsolta e csendes helységet.

Fekszik Temesvártól délnyugatra, vagy két mértföldnyire, a Béga mindkét partján, lakosai földművelők és hajósok, kik a temesvári hajók legénységének nevezetes contingensét teszik ki. Rajta a N. Becskerekre vezető nyári országut, és a csatádi uradalom fűtja vezetnek keresztül.

Hirbejövételének első tényezője, a balparton épült roppant hámbár lón, melyet a tized megszünte után dohánytárnak használt az itteni beváltó hivatal, később azon nesz terjedt el, hogy bécsi vállalkozók sörfőzdévé akarják átalakítani, de mi nem lépett életbe, nem annyira a követelt ár, mint a Béga víz miatt, mely csak a maihoz hasonló alacsony állásakor tiszta, de ekkor is idegen jövevények rajta némi sós ízt mondanak észrevehetőnek, mit mi, hozzácsokoltak, nem érzünk, hanem csak kis megdagadásával is már sáros, van eset, hogy téglaveres, zavaros.

Ebből sört főzni csak filtratio után lehetne, de ereje, és tartalomtulajdonságai ekkor is különbözök, a mint egyik, vagy másik mellékpatákból kapja az árt.

Később jött Diamanti ur, a tengeri-levélből készített papír állítólagos feltalálója, s mivel részvénytársulatot összeeskábálnia nem sikerült, a kincstár vette kezébe a dolgot, s berendezte neki az említett magtárt papirgyárnak, ellátta gőzgéppel, vett neki tömötlen készlet, kukoricaszárt, s utalványozott forgalmi tőkét. Működött is a gyár egy éven tul, de a múlt ősszel megszüntették, nem tudni mi okból. Legújában az a hír szárnyal, hogy a mostani bérlő újra megindítja a gyárat, legalább e szándékra mutatnak a magyar és német nyelven nyomtatott utasítások a csövel-beváltási ügynökök számára. Ezek tehát, ugy

látszik gyakorlatiasabban nyultak a dologhoz, mert csak finom leveleket szednek össze, míg azelőtt a szárt vették egy letarolva, piszkosan, mázsáját 1 frittal, hanem az új vállalkozók a fennakadástól félhetnek, mert oly finom leveleket, melyekről a tövi fásvég is lenyírassék, mázsánként 1 frt 40 krval annál kevésbé fognak kapni, mivel az utóbbi műtét maga is több fáradságba kerül, egy mázsányi roppant tömegnél, minthogy a mi népünk azt megtegye, mely sópáncodásai és inségei daczára még nem vitte addig, hogy a gyermekeket is foglalkodtassa, mint azt a selyemtenyésztés mellőzése elég kiáltóan tanúsítja, mely pedig jövedelmes volna, sőt sarkalására meggyenként egy-egy sine-cura hivatalnokkal is el van az ő érsénye rovására látva.

Mivel felteszem, hogy sokakat érdekelhet a papirgyártás e neme, személyesen pedig annál kevesebben győződhetek meg az eljárásról, mivel az engedélyt nem is Temesvárott, hanem Bécsben kelle ki eszközölni, röviden, mint laicus, elmondom mit láttam, mikor Diamanti urali magán-ismeretségem folytán egyszer a gyárba becsempésztettem. — A kukoricaszárak felvittettek a harmadik emeletbe, s ott levelezetettek, mivel ez utóbbiakat külön vetették alá a procedurának. Ezután a szárazakat összevagdálva, a leveleket pedig eredeti állapotban egy-egy terjedelmes kádba tölték, mely esaváros tetővel lezáratott, hogy a belevezetett gőz ki ne ömljék. Itt pároltatott az anyag 4—5 óra hosszig, mikor már ugyszólván magától szétmállott, akkor kivétetvén, egyes rakásokban összezuzatott és gázoltatott, lehányatván a második emeletre, hol új kádakba került, bizonyos, nekem sem megnevezett folyadékkal leöntve és újra párolva. Mikor ismét előkerült, már akkor a sejtszáznak csak gyenge maradványai vonultak keresztül a puhékon, de az még setétbarna volt, és rothadékszagú. Ekkor jött az első emeleten a mészlugba, melyben hasonlólag 4—5 óráig ázott, imott-amott átkavarva, s midőn a levét róla leeresztették, külön padokon, téstaként meggyurva, a mint hogy oly keménységű tömeget képezett, mint a téstta, melyet csak törni, vagy metszeni lehetett, sőt a finom lisztűnek színével is bírt. A gyurítás után kimosatván, midőn egy nap alatt újra megszikkadt, másodsor került a földszinten a finomabb mészlugba, mely aztán netán még létező sejtszálaát is annyira őszeette, és feloszlatta, hogy a rákövetkezett kimosítás és gyurítás után megszáraitatván, tejfehérségű anyagot mutatott, mely tükéletesen egyenlőnek nézett ki a rongypapír-gyárak vászonüledékeivel. — Ezen ugynevezett félgymártmány, a gloggnitzi kincstári papirgyárba szállítottatott, teljes feldolgozásra.

Mi volt az oka a gyártás megszüntetésének, nem tudom, de ha Diamanti nyilatkozata szerint, egy mázsa szárból 14 font félgymártmány szállítottatott el, mely ismét 9 font papírt volt képes szolgáltatni, úgy a vállalatot bukottá, csak az ezen gázszos korszakból ismeretes közkezelés derangirozhatta. Mint már említém, Schulhof ur a gyártást újra akarja kezdeni, de még nem értesültem róla, vajjon szintén csak félgymártmány előállítására e, vagy pedig a telepet meg bővítve, teljes papirgyárrá szereli fel; mely utóbbit már Diamanti sürgette, mert nem csak a félkészlet szállítását gazdálkodik meg, hanem az erőművek fölösleges hatálya által elláthatatik. Qui vivra, verra.

Schulhof urnak e vállalatához is őszintén kívánunk szerencsét, mert ha sikeresíti, tömérdék hasznót hajtand az országnak egy eddig nagyobbára csak elégetett és elrothasztott anyag értékesítése által, de sőt közvetve a papírárak fekezendése által, melyek újabb aránytalan emelkedése nagyon drágítja az irodalmi termékeket, mi által a köznépeknek csak csekély részben jut módja a tanulás és felvilágosodás közönyeit megszerezhetni. Nem mondjuk, hogy az itteni gyár egyenest megöcsítje majd a papírt; hanem ennek sikere és virágzása kétségtelenül egy egész tucat új gyár emelkedésére adandja az impulsust hazánk külön részeiben, s ezek működése már hatványal leendő a papír ócsítására. Tehát kétszeresen óhajunk szerencsés kimenetelt Schulhof elszánt kezdeményezésének, melylyel egy már eltemetett ipart halottáiból feltámaszt.

(Vége következik).

Külföld.

Franciaország. Mindenfelé csak a compiegnei találkozás foglalkodtatja a közfigyelmet. A remények, melyeket a különböző nézetek ahhoz kapcsolnak, inkább a béke, mint a háború körül csoportulnak. Mi, ha lapunk köre engedné is, készakarva nem fásasztjuk olvasóinkat az e körül hemzsekvő kombinációk seregével, minthogy kevés nap múlva úgy is tudomásra kerül a valódi eredmény, s ennek ellenében minden hozzávetés értéke megszűnnék.

Hát még ha figyelembe vesszük azon több lapban megjelent tudósítást, mely szerint a porosz kormány a nagy hatalmasságoknak, és a német kis államoknak azon nyilatkozatot küldte volna meg, hogy a compiegnei látogatás csak udvariassági viszontlátogatás, mennyire van okunk minden jóslattól tartzkodnunk?

Soissonstól Laon, Vervins- és Hirsonon át a Belga határig vasutvonal épül, melynek közhasznúságát a császár beismerte.

Az olasz legatio Párisban szintugy mint Londonban első rangú követségre fog emeltetni.

Már is kezdik hirleni, hogy a császár és császárné jövő tavasszal Nizzát meg fogják látogatni. — Nizzáról megjegyezzük, hogy ott egy új erőd épül, mely egy millióba kerül.

Utóbbi hírek szerint Lyonban a gyárak egy harmada, az amerikai események folytán, bezáratott.

Angolország. Londonban új lord-mayort választanak; az eddigi constellatíók szerint bizonyosnak tartható, hogy a mostani, Cubitt ur, ismét meg fog választatni.

Olaszország. Passaglia atya kifogyhatlanul mutatkozik a pápa világi hatalma elleni ostromszerekben. Miután első, általunk is említett iratában, kimutatta, hogy a kath. egyház fejének függetlenségére nézve a világi hatalom nem szükséges, egy második értekezésben azon kérdést tárgyalja, ha vajjon a pápa azon esetben, ha Róma Olaszország fővárosává leendne, az örökvárost elhagyhatná-e. Harmadik röpirata sajtó alatt van, melyben az egyházi átkot, és a pápaság világi hatalmának előrelátható megszüntetésének következményeit tárgyalja. A clericalis lapok, különösen a francziák, nagyon el vannak keseredve Passaglia atya ellen, ki jelenleg Rómában tartózkodik.

Nagyon hirlík ismét az összes miniszterium lelépését, melynek okául Ricasoli az általános elégtelenséget mondaná.

Az „Opinione“ a „pápanak ajánlott biztosítások“ ezimű röpiratnak hivatalos kutforrásból eredetét kereken tagadja.

Németország. Az „Allg. Zt.“-nak Bajorhonból többek közt így írnak: „Ha jól vagyunk értesülve, úgy mostanában az osztrák kormány részéről egy lépés várható, mely Németország kíváncalmának, egy közös képviselőt illetőleg „a legszelesb alapon“ megfelelő, és úgy Poroszországnak, mint a többi államoknak alkalmat nyújtand, bebizonyítani, mikép komoly szándékuk, e jelentőségeltjes kérdést alaposan megoldani. E téren ki fog azután derülni, kinek fekszik szíven valódiilag a haza megnyugtatósa. Maga a szász miniszter Beust, jelentékenyebb helyen oda nyilatkozott volna, miszerint így tovább nem mehet.“

Stuttgartból. okt. 3-áról írják: „Ma egy 40 osztrák-olasz emberből álló csapat ment itt át a számára jelölt helyőrségre Mainzba; mint hallatszík, a legénység lombard-, toskána-, modena-, és nápolyi, kik a piemonti hadseregből szöktek meg.“ (Mint látszik, ezt jegyzi meg a „Schw. M.“, Ausztria szemeiben az olasz katonaszökevények elég jók a német szövetségi hadsereg számára.)

Oroszország. Varsóban, okt. 1-én nyitott meg az államtanács közönséges ülése a királyi város-kastélyban. A megnyitó beszédet Lambert gróf tartotta, megemlítvén, mikép az ország nyugtalan állapota az államtanács előmunkálatait hátráltatta ugyan, azonban tudatta az 1862. költségvetés és néhány törvényjavaslat előterjesztését; ezek közül a fontosabbak: a parasztdó és a zsidók polgári jogainak rendezésére vonatkoznak.

Amerika. New-Yorkból (a „P. Lld“ szerint) jelentik: A párisi gróf és a chartresi herceg a szövetségi hadseregben tisztekké nevezettek ki. — A „New-York Herald“ azt mondja: A kormány most több hadküldeményt szervez, mintegy 3000 hajóból és 150,000 emberből állót, a déli gyapottermésnek a különböző rakhelyekeni elvételére, ha az eladásra készen leendő. A kormánynak január 1-én körülbelül 2 millió bál gyapotja leendő kezében, Angol- és Franciaországba való szállításra, azért nem szükséges, hogy Európa ellenünk a szállítás hiánya végett perbe szálljon. — Az angol kormánytól nem fog felvilágosítás kéretni a Canadábani rendkívüli csapatösszesítés miatt. A kormány hallgatva fenntartja magának azon jogot, hogy a canadai határok közelében szinte központosíthasson csapatokat, a nélkül, hogy ennek okát megmondja. Dániával kereskedelmi szerződés kötöttet.

Utósó posta.

Ő cs. k. Apostoli Felsége f. évi aug. 29 ről kelt legmagasb kabineti iratával szent-imrei Károlyi Lászlót, a magyar kir. helytartó-tanács másod elnök-helyettesét, titkos-tanácsosi méltósággal, díj-elengedés mellett legkegyelmesebben fölruházni méltóztatott.

Ő cs. k. Apostoli Felsége f. évi okt. 7-ről kelt legfelsőbb határozatával gróf Károlyi Istvánt, Pest, Pilis és Solt-megye főispáni helytartó-ját, saját kérelmére, ezen méltóságtól legkegyelmesebben fölmenteni méltóztatott.

A „W. C.“ tudatja, hogy Magyarország katolikusai közt egyletek alakítása van munkában, melyeknek célja volna, a pápa világi hatalmának föntartartását eszközölni, és melyek, hír szerint, a hasonló célból alakult „Mihály-egylettel“ fogják magukat összeköttetésbe tenni. Az utóbbi, tudomás szerint, tagjait imádságra, pénzdományokra, és személyes segélyzésekre kötelezi. Ezen ügy előmozdítóhoz Magyarországon névszerint Török János a „P. H.“ szerkesztője mondatik tartozni.

Távirati sürgönyök.

Bécs, okt. 8. Raguzai tudósítások jelentik: A montenegróiak és a felkelők csütörtökön hat török zászlóaljat támadtak meg, melyek Wiksiehből visszavonultak. A törökök 100 halottat hátrahagyva, meg-szaladtak.

Lemberg, okt. 8. A „Glos“ szerkesztője fel-ségsértési kísérlet és izgatási vádért, öt éves súlyos börtön, a nemesség és szerkesztői jog, valamint a biztosítéki összeg felének elvesztésére ítéltetett.

Zágráb, okt. 8. Az országgyűlési követeket holnap fogadják. A császárhoz intézendő beszéd, valamint a válasz horvát nyelven történik. Az összes adófelügyelői hivatalok felosztása leérkezett.

Vegyes tudósítások.

* Laguerrieroniere csakugyan volt Pesten álnév alatt.

* Rechberg gróf lemondását mindinkább erősítik, helyébe gr. Eszterházi Mórictot emlegetik. Erről írták a lapok, hogy csupán három szót tud magyarul.

* Elek Kálmán tanuló Miskolczon, hirszerint barna atillája és vörös zsinóros kék nadrágja miatt, a katonai hatóság elfogatta, és szuronyok közt Kassára kísértette. (Lám milyen kísértet még most is az a barna atilla és vörös zsinór!)

* Az ó-budai hajógyárban f. hó 2-án tűz ütött ki. A kár 100,000 pfrra rug.

* Türr tábornok októb. 1-én Mondoviban volt, hol a magyar tisztek diszlakomát rendeztek tisztele-tére, melyen nővére Pestről is jelen volt. Állandó lakását Milanóba teszi át, Litta hercegi palotába. Gr. Teleki Sándor is Milanóba költözködik egész tava-szig, mikorra az emigratio háborus reményeket táplál.

A „P. Lld.“-nak írják Bécsből: Apponyi gróf okt. 7-én hosszab kihaligatáson volt ő Felségénél, s úgy látszik, annak eredményével nagyon meg van elégedve. Alkalmasint legfelsőbb biztosítást kapott az iránt, hogy Magyarországon az igazság-szolgáltatás minden alkotmányellenes befolyástól megkíméltetik. A gróf ma elutazott Bécsből.

* A tiszaí vaspálya szeptember haváról beküldött kimutatása szerint, e hónapban szállított 40,030 utast, 868,550 mázsa árut és gyors szállit-mányt; bevett menetdíjban utasokért 106,231 frt 99 krt, teherszállításért 227,596 frt 41 krt, gyorszállit-mányokért 5692 frt 1 krt összesen: 339,520 frt 41 krt; közel 100,000 frral többet mint a múlt év ugyane hónapjában. Januártól szeptember végeig az összes évi bevétel eddig: 1,917,003 frt 21 kr.

* Londonból okt. 3-ról írják: „A sutherlandi herceg és hercegné, rövid itt tartózkodás után, Londont elhagyták, s jelenleg scóttai birtokaikat látogatják. A hercegné magyarországi útját élte leg-boldogabb pillanatai közé számítják. Pest szépsége, s a Balatonnak, szerinte e magyar tengernek, nagysze-rűsége meglepte; népünk hazafisága, s azon lelkesedés, mely minden lépten-nyomon üdvözlé, elbájolta. — A hercegné elérkezvén emléke, hogy Czen-ken meglátogatta hazánk legnagyobb fiának Széche-nyi Istvánnak sirböltjét. — Legyen az ige testté, teljesüljön azon ima, mely e szent helyen a hercegné nemes szívéből hazánkért emelkedett, — s a magyar nemzet élni fog! — Remélem, a haza jobb időkben is megőrzendi azok emlékét, kik nehéz napjaiban messze földről felkeresték, s kik oly körökben, hol magyar szó még nem viszhangozott soha, hazánk nyel-vén hirdetik a szent ígét — nemzetünk jövőjét. — „Hazádnak rendületlenül légy híve oh Magyar.“

* Mandeles asszony és valami A nevű ur pörbe keyerettek a legutóbbi főnyerő sorsszám végett; ők, ugyanis évek előtt, abban egyeztek meg, hogy a me-lyikőjük nyer, az a másikkal felez, s ezen egyességet minden huzás előtt levélben megújíták; a mostani hu-zás előtt azonban nem váltván levelet, Mandeles asz-sony nem akar felezni. A pört már megindították. Ez rendén van; de bezzeg nem volt rendén az, midőn a boldogult Kilényi színészársasága egyszer egy nagy-lottószámot vett együttesen, és egy házaspár a tagok közül, a felesztendő mulva huzandó szám, ille-tőleg nyereség felett, — a férj puszkák és vadász-ku-tyák, a nő pedig fekvővagyon vásárlását akarván, úgy összeverekedett, hogy az összefutott szomszédok szabadították ki egymás hajából őket, s másnap vá-lópört indítottak.

* Az „Alföld“ kiadó tulajdonosa könyvke-reskedésébe megérkezett és kapható: A „nemze-tiségi kérdés a jelen és a jövő szem-pontjaiból“ írta Cs. — Ára 40 kr. o. é. Sejtelmünk alig csal, ha e röpirat szerzését azon fér-fiak egyikének tulajdonítjuk, kik Aradmegye utóbbi gyűlésén, a nemzetiségi vita alkalmával oly félreis-merhetlenül bebizonyították, miszerint azok, kik a szabadságért küzdenek, egyszersmind a nemzetiség ügyét is diadalra segítik, míg azok, kik állítólag csak nemzetiségüket védik, ha akaratlanul is, a reac-tionak tesznek szolgálatot. Addig is, míg e röpirat-ról, tett ígértünkhez képest érdemlegesen hozzá szó-lanánk, ajánljuk azt minden ajku és nemzetiségű polgártársaink figyelmébe.

Az „Alföld“ magánsürgönyei.

Bécs, okt. 9-én. Ma a császár a Horvát felirati küldöttséget fogadta, és határozatát, bővebb megfontolás után a Horvát országgyűlésnek kijelentendi.

Turin. Borjés elfogattatott, és agyonlövetett, hirszerint 45 czimborái is el volnának fogva.

Ipar, gazdaság s kereskedelem.

Pest, okt. 8. A mai hetivásáron következők voltak a folyó gabonaárak: Tisztabuza legjobb 5 fr. 25 kr. közép 4 fr. 20. csekélyebb 4 fr. 48. Rozs legjobb 3 fr. 78. közép 3 fr. 50. csekélyebb 3 fr. 36 kr. Arpa legjobb 2 fr. 80. közép — fr. — kr. csekélyebb 2 fr. 52 kr. Zab legjobb 1 fr. 96 kr. közép — fr. — csekélyebb 1 fr. 82 kr. Kukoricza legjobb 3 fr. 92 kr. közép — fr. — kr. csekélyebb 3 fr. 36 kr.

A Gabnaüzletben nem fordult elő jelentékenyebb eset; a buza nem nagy forgalom mellett megtartotta tegnapi árát; az árpa keresett czikk;

mintegy 5—6000 m. kelt el; a zab folyvást élénk kelendőségnek örvend, ára szilárd.

Gyapjura vonatkozólag a német piacokról kedvező tudósítások jöttek. Mult héten Berlinben elkelt 6000 mázsa, mely összegnek kezdetben eladott része nem adatott ugyan javult áron el, de a későbbi eladások némi áremelkedésben részesültek. — A lipcei vásár gyapjukelmékre kedvezőleg ütven ki, jó gyapjúüzletre lehet számítani.

Bécs. Spiritus, A kapós árunak ára, mely darab idő óta semmi arányban sem állott a későbbi határidők árával, csak addig tarthatta magát, míg az igen gyér készletek, és gyöngye szállítványok, az eladást valóban gátolták, és a tudakozás tulnyomó volt. Most az utóbbi nagyon engedett, a szállítványok nagyobbak, s mi fő dolog, a legközelebbi időre az előjegyzések már is annyira észrevehetők, hogy már e hó folyamára több oldalról ajánlatok jönnek napvilágra. A vevők tartzkodása a valódi áruk árát már is 71 1/2 — 71 krra lenyomta, és szállítandó ára a folyó hóra már 70 1/2 kral ajánlatott; október és Novemberre 69 1/2 krjával történnek ajánlatok, későbbi határidőkre, mint Deczember, Martius és Január Martiusra e napokban semmi vevő sem akadt, és az ár 63 — 62 1/2-el csak névszerintinek tekintetű. A krumplitermés eredményéről hírek naponként kedvezőbbek, igen dús és hozzá még különös jóságunk mondatik az, s ára eltérő irányt vesz. Előbbi évekkel ellenkezőleg a legtöbb szeszgyár az égetést már megkezdették.

Arad. A szüret okt. 7-én megkezdett, és már jó formán be is fejeztetett, legalább minden szőlős gazda annyira tisztában van az eredmény iránt, hogy öt hatod része termets a tavainak. Azonban a szőlő általában gyönyörű, romlott vagy penészes sehol, de annál több van töpött, mi reményleni engedi, hogy a szőlő mennyiségbeni veszteség némileg kárpótolva leend a bor jósága által. Eddig az ár nem ép oly nagy, de csak a termelőkön mulik, hogy nem nagyobb, mert annyi a vevő, mint a polyva, és a mit a tulajdonos kér, a borszedő többnyire szó nélkül adja meg.

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről október 9-én.

5% Metaliques . . .	67.10	Ezüst	139.40
Nemzeti kölcsön . .	80.45	Váltó Londonra . .	138.25
Bankrészcvény . . .	751.—	Arany	6.65
Hitelintézet	182.—		

Felelős szerkesztő: Márton Ferencz.

BÉCSI BÖRZE OKT. 7.			KÖZLEKEDÉS.			GABONAÁRAK		
Államadósság.			Vasuti menetrend.			a pesti piacon október 7-én.		
5% osztrák érték	61 40	61 60	I. Aradról Pest és Bécs felé.			Alsó-austriai mé-		
5% Metalliques	67 10	67 20	Indulás: Aradról 11 óra 42 p. d. e. és 8 ór. 4 p. e.			rő szerint		
4% „	58 25	58 50	Csabáról 1 óra 36 p. d. u. és 10 ór. 53 p. e.			Súly	font	Leg-
5% nemzeti kölcsön	80 25	80 30	Mező-Túrról 3 óra 30 p. d. u. és 1 ór. 49 p. éj.			szertint	ár	magas
1839-ki sorsjegyek	113 —	113 50	Szolnokról 5 óra 5 p. d. u. és 4 ór. 11 p. r.					
1854-ki „	86 25	86 75	Érkezés Ceglédre. 6 óra este és 5 ór. 40 p. reggel.			Buza, bányási uj	85—87 5 —	5 30
1860-ki „	83 50	83 70	Pestről 8 óra 27 p. e. és 8 ór. 23 p. reg.			„ tiszavidéki .	84—87 5 —	5 30
Földtehermentesítés.			Bécsből 6 óra 1 p. r. és 5 ór. 59 p. este.			„ fehérvári .	83—84 5 —	5 20
Magyar	68 —	68 50	II. Bécsből Pest és Arad felé.			„ bácskai .	83—84 5 —	5 20
Bánsági, horvát, szláv	66 —	67 —	Indulás: Bécsből 7 óra este és 6 óra 30 p. reggel.			Kétszeres . . .	76—77 3 70	3 85
Erdélyi	65 25	65 75	Pestről 5 ór. 55 p. r. és 4 óra 5 p. délut.			Rozs	76—78 3 65	3 75
Elsőbbségikötvények.			Ceglédre 9 ór. 10 p. r. és 7 óra 35 p. este.			Árpa, sörfőzésre .	67—68 2 90	3 —
5% Lloyd	83 —	84 —	Szolnokról 10 ór. 10 p. r. és 9 óra 19 p. este.			„ etetésre . . .	— — — —	— —
5% Dunagőzhajózási	96 50	97 —	Mező-Túrról 11 ór. 34 p. r. és 11 óra 26 p. éjjel.			Zab	45—47 1 65	1 68
Bankzáloglevél 12 hónapra	99 50	100 —	Csabáról 1 ó. 31 p. du. és 2 óra 28 p. éjjel.			Kukoricza . . .	79—83 3 15	3 40
Részvények.			Érkezés Aradra 3 ó. 22 p. du. és 5 óra 16 p. reg.			Köles	— 3 —	3 30
Hitelintézet	183 80	183 90	Postai menetrend.			Paszuly	— 4 70	5 —
Nemzeti bank	753 —	757 —	Pestről. Érkezik mindennap 2-szer a vasutról.			Repcze, őszi . .	— 7 50	7 75
Escompte-bank	588 —	589 —	N-Szebenből érke. 5 órakor reggel.			„ téli	— — —	— —
Lloyd	203 —	206 —	Temesvárról „ 11 „ délelőtt.			Dunavízallás Pesten októb. 7. 5' 5" 0 fel.		
Dunagőzhajózás	428 —	430 —	Váradról „ 11 „ „			Tisza „ Tokajnál sept. 30. 3' — 1 0 fel.		
Pesti lánczhid	39 —	395 —	Battonyáról „ 5 1/2 „ este.			„ Szolnokon . . .	— — —	— —
Éjszakai vaspálya	2004	2005	Jozsáshegyről „ 5 „ „			Maros „ október. 9. 0 felett 1'		
Államvaspálya	275 50	276 —	Indul: naponként Jozsáshegyre 7 órakor reggel.					
Déli vaspálya	233 —	234 —	Battonyára 11 1/2 „ délelőtt.					
Nyugati vaspálya	165 75	166 —	N-Váradra 1 „ délután.					
Tiszai vasut	147 —	147 —	Temesvárra 3 „ „					
			N-Szebenbe 7 „ este.					

H I R D E T É S E K.

LAKVÁLTOZÁS.

Midőn szerencsém van köztudomásra juttatni, hogy nyomdám a bárányutezai Szalbekféle házból e hó 1-ső napján a főterre a 8. sz. alatti, előbb Tunner-, most **Ackermannféle házba** — a tiszt. minoritarend zárdájával átellenben — tettem át, egyszersmind alkalmat veszek, üzletemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe azon biztosítással ajánlani, miszerint nemcsak minden szakmamba vágó megrendelést legpontosabban és legutányosb árak mellett szolgálatkészségesen teljesítek, hanem csin, izlés és szilárd munka tekintetében is oly eszközök felett rendelkezem, mikép nyomdászati készítményeimet a kor igényeinek megfelelőleg kiállítani képes vagyok.

Arad, októberhó elején, 1861.

Réthy Lipót,
nyomdatulajdonos.

(177)

Lokalitäts-Veränderung.

3—3

Indem ich mich beehre zur allgemeinen Kenntniß zu bringen, daß ich meine Buchdruckerei

mit 1. d. M. von der Lammgasse aus dem Szalbek'schen Hause in das am Hauptplatze, unter Nr. 8 befindliche, vormalig Tunner-, jetzt **Ackermann'sche Haus** — vis à vis dem Kloster der erw. Minoriten — verlegt habe, nehme ich fogleich Anlaß, mein Geschäft der gütigen Beachtung des geehrten Publikums mit der Zusicherung anzuempfehlen, daß ich allen in mein Fach einschlägigen **Bestellungen pünktlichst und gegen den billigsten Preisen** mit Bereitwilligkeit nachkomme, ferner auch in Bezug auf **Eleganz, Geschmack und solide Arbeit**, über Mittel verfüge, welche mir gestatten, meine Druckerei-Producte den Anforderungen der Zeit entsprechend herzustellen.

Arad, Anfangs October 1861.

Leopold Réthy,
Buchdruckerei-Besitzer.

(176)

Csernovics Péter ur ingóságaira f. évi október 16-án, illetőleg 30-án Mácsán tartandott árverési határidő megszűnven, az köztudomásra juttatik.

Kiadó-tulajdonos Bettelheim Vilmos.

(171)

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város árvaszékeének f. é. 542. sz. a. végzése folytán néhai Veldin Antal hagyatékához tartozó Arad-pernyáva Demeter-utca 56. sz. a. ház, és telek f. é. okt. hó 23-án és szükség esetében nov. 25-én mindenkor d. e. 9 órakor, a helyszínen tartandó közárverés útján el fog adatni. Kelt Aradon, október hó 7-én 1861.

Ebesfalva Döme,
tanácsnok, mint végrehajtó bír.

(174)

Egy **Shuttleworth- vagy Hornsby-féle gőzcséplő-gép** kerestetik, és illő áron megis vétetik. — Ajánlatokat elfogadnak **Bisztriczky és Prinner** urak.

Arad, 1861. Nyomatott Réthy Lipót nyomdájában.